

De Postrijder der provincie Limburg

Men schrijft in
te Tongeren bij M. Collée, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
Buiten de stad, 8 fr. „
En blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 31 OCTOBER.

Kiezingen van 5 november.

Wij verzoeken de heeren kiezers van het arrondissement Tongeren hunne stembriefjes te schrijven als volgt:

M. baron GUSTAVE DE WOELMONT.
M. graaf FRANÇOIS DE BORCHGRAVE D'ALTENA
De heeren kiezers van het arrondissement Maeseyck hebben slechts eenen Senateur te kiezen. Hunne briefjes moeten dus den naam dragen van

Baron GUSTAVE DE WOELMONT.
De kiezing heeft plaats te gelijker tijd voor het Senaat en voor de Kamer der volksvertegenwoordigers; de kiezers van het arrondissement Tongeren moeten dus de namen der twee kandidaten op hetzelfde briefje brengen.
De kandidaten kunnen niet anders aangeduid worden dan door hunne familie namen, voornamen of bedrijf. De benamingen van baron of graaf zijn beschouwd als deel makende van den naam en kunnen alzoo op het stembriefje gemeld worden.

De nieuwe wet heeft het artikel 24 der electorale wet niet afgeschaft hetwelk bepaalt dat, wanneer er in een kiescollege te gelijker tijd een senateur en een representant moet gekozen worden, de eerste naam telt voor den senateur en de tweede voor den representant.

De kiezers zijn dus verzocht hun briefje te schrijven als volgt:

Baron GUSTAVE DE WOELMONT.
Graaf FRANÇOIS DE BORCHGRAVE D'ALTENA.
Het is geheel onnoodig op het briefje te schrijven dat M. de Woelmont voor het senaat en M. de Borchgrave voor de kamer wordt gekozen; doch het is grootelijks noodzakelijk dat de naam van M. de Woelmont het eerste en die van M. de Borchgrave het laatste staat.

Voor de andere bijzonderheden, verzoeken wij de kiezers de bijzonderste artikelen der wet van 19 mei 1867 te willen herlezen; deze moeten gedrukt staan op hunne bijeenroepingsbrieven.

De zaken van onze liberalen zijn in zoo droevigen toestand dat het voor hun onmogelijk geworden is den kiesstrijd openlijk en eerlijk aan te nemen. Ook zullen zij zich wel wachten ons voorbeeld te volgen en de namen van twee liberale kandidaten bekend te maken.

Maar men verzekert dat zij op het laatste oogenblik met een verrassing zullen uitkomen die hun wel is waar niet zal lukken, maar

tegen dewelke wij noodig oordeelen de kiezers te waarschuwen. Zij verspreiden het gerucht dat zij geene kandidaten zullen voordragen, dat er geen tegenstand zal zijn en dat dus de kiezing der heeren de Woelmont en de Borchgrave verzekerd is. Ondertusschen wordt er onder de hand gewerkt ten voordeele van den ministeriële kandidaat en dank aan de afwezigheid van eenige honderde katholieken zal men trachten het onnoszel liberaal schaaft er door te krijgen.

Dat spel zal niet lukken. De katholieken zijn verwittigd. Zij zullen zich allen naar de stembus begeven om de veraderlijke tactiek hunner vijanden te verijdelen. De kiezing van den 5 november moet een schitterende zegepraal voor onze kandidaten zijn; zij moet bewijzen aan al degenen die er nog zouden aan twifelen dat het rijk der liberalen voor goed in Tongeren uit is. Weg met die kwakzalvers die alle godsdienstige gevoelens onder onze bevolkingen willen uitroeyen, die alle dagen een nieuw masker aannemen om hunne goldeloze strekkingen te verbergen. De katholieke kiezers zien klaar genoeg uit hunne oogen om zich niet door de kromme streken hunner tegenstrevers te laten bedriegen.

Tongeren, den 30 oktober.

Mijnheer de Postrijder,

Zoo dan, toekomenden donderdag moet er gekozen worden. Ik heb een gedrukt papier gekregen. Boven op staat mijn naam en van onder den naam van M. den burgemeester. Rosalieke, onthoud goed van donderdag mijnen paleet te borstelen, mijne kemelshare klak en mijn groene paraplu uit de doos te halen, alles voor 10 uren precies. Ik moet gaan kiezen, en rechtuit gezegd ik wil dezen keer weder dan ooit de kiezing overwinnen, want ik ben met hart en ziel toegedaan aan de beide katholieke kandidaten.

Er ontbreekt nog maar eene enkele zaak! Ik kijk mij mijne twee oogen uit om liberale kandidaten te vinden. *Eclipse totale!* Binnen vijf dagen moet er gekozen worden en tot van daag toe is er geen pluim of geen haar van eenen liberalen kandidaat te vinden. Zouden die straffe mannen alweer bang zijn? Lieve Heere God almachtig, heb toch het zielje van den ouden Tongenaar lief! Een heel jaar lang zijn die fameuse jongens aan 't lawijt maken, keft gij niet zoo hebt gij niet. Als men hen hoort, men zou meenen dat de gansche wereld hun toehoort. Maar zoo haast het er op aankomt om eens af te rekenen met

daarin overeen, dat de maelder te om andere redenen had weg gedaan.

Mijne ouders meenden, dat het lieve meisje in hare betrekking niet meer zou voegen en passen, en het kon dan licht gebeuren, dat zij daardoor ongelukkig wierde. De boeren spraken er over, en verklaarden het voor hoogmoed. Zij wilden een lid van den gemeenteraad uitlokken tot schoonzoorn zegden zij; echter dan kunnen zij ze lang te koop houden vooraleer er een naar den molen come om het aapke te halen, dat geen boerenmeisje zijn wil.

Het ging mij recht diep in de ziel; doch hoe kon ik oordeelen? ik keude toch de redenen niet, maar het deed mij van herte leed om Roosje; want zeker deed men haar ongelijk.

Mijne universiteit-studien hielden mij drij jaren verwijderd. Op het einde van het derde werd het mij vergund mijne ouders weder te bezoeken. Ik vroeg naar Roosje, en gevoel nu nog met welke warme aandoening des herten.

— Zij is getrouwd, zegde mijne moeder, en, voegde zij er lachend bij, uwe bruid is u dus ontrouw geworden.

— Wie weet? dacht ik, en er ging mij een zweerd door de ziel.

— Is zij gelukkig getrouwd? vroeg ik verder zoo kalm ik kon.

— Ach neen, was mijn moeders antwoord. Het is eilaas! gebeurd zooals wij het vreesden. Roosje was een zacht gevoelig wezen. Hare moeder is eene uitstekende vrouw, wier hart en geest beschaafd is, gelijk het in haren stand weinig gevonden wordt. De schoone begaafdheden harer kinderen heeft zij voorbeeldelijk aangekweekt. Roosje was altijd hare lieveling geweest. De moeder had geene rust, voor dat de gierige maelder haar in de stad deed, waar zij bloedverwanten hadden, en waar zij goede onderwijss-

de katholieken tegen dewelke zij zoo lang en zoo dapper van verre geschreeuwd hebben, dan zijn zij met geen honderd pondbrabantsche kaarsen te vinden. Allo groote lawijtheksen, ziet gij dan niet dat de gansche stad met u lacht? Bregt dan eens twee vrijmetselaars voor de gordijn die moel genoeg hebben om tegen MM. de Woelmont en de Borchgrave op te treden.

Alles wat ik voorzie dat is dat toekomenden donderdag het tongersch liberalisme zonder glans en glorie gaat begraven worden. Na de kiezing van den 5 november kan er geene plaats meer zijn voor eenen liberalen kandidaat. Daarom moeten de katholieke kiezers zorgen dat de uitslag eene verpletterende nederlaag zij voor den liberalen aanhang. Geen katholieke kiezer moet 't huis blijven. Nie mand moet zeggen: het zal toch op mijne stem niet steken. Het heeft meer dan eens aan eene stem gehouden dat de eene gekozen werd en de andere mislukte. Aan uwe stem kan alles gelegen zijn, al waart gij de geringste kiezer van het arrondissement. De stemmen worden niet gewogen maar geteld, en de uwe wie gij ook zijt, telt zoo veel als die van den grootsten landheer.

Het ongelijk dat de katholieke al te dikwijls hebben, dat is van veel te gerust te zijn. Zij zijn zoo zeker van de overwinning te behalen dat zij eene nederlaag onmogelijk achten. Die gerustheid is doodlijk, want er zitten vize mannen die op de gelegenheid loeren om hen in de strik te vangen. Ik voor mijn deel zal toch altijd zorgen van donderdag, om 10 uren precies present te zijn. Rosalieke onthoud het goed om 10 uren precies.

Een oude Tongenaar.

Men leest in het *Hartland* de volgende te in ons distrikt Tongeren, zullen de konse vaieven aanbieden: voor den Senaat M. den Baron Gustaaf de Woelmont; voor de Kamer, M. den graaf F. de Borchgrave. Deze twee kandidaten hebben niet noodig aanbevelen te worden, want beiden zijn gekend. Men weet dat zij tot de school behooren dergenen die, van de rechtzinnige uitvoering der grondwet van 1831, eene der bijzonderste voorwaarden van hun politiek programma maken. Het is zeer waarneembaar dat deze twee namen zegenpralende uit de stembus zullen komen. De ministeriële partij zou de worsteling niet durven beproeven, zonder zich aan eene zekere klopping bloot te stellen. Zij zal zich dus onthouden, en weten waarom.

Men leest van eenen anderen kant in den *Beurzen Courant* van Gent:

gestichten voor het lieve meisje benuttigden. Deze had ook eenen rijken voorraad van gaven ontvangen en op zulken goeden akker droeg het goe e zaad rijke vruchten. Zij kwam in het ouderlijke huis terug, maar zij paste er niet goed meer; tot boerenmeisje was zij niet meer geschikt, en de jufvrouw paste niet in de boerenwoning. Men zag het aan haar dat zij inwendig leed. Zij kwam dikwijls bij ons, en ik had recht genoeg aan haar. Ook hare kinderspielen herinnerde zij zich. Zij sprak er, hoewel zij er telkens om bloosde, met ware geresdrift van, en zag in dat voorledene terug, als in een hemelschen, schoonen, zorgeloozen dag. Gij weet, de maelder is een rijk man en heeft maar twee kinderen. Niettegenstaande hare jonkheid, ontbrak het haar aan geene vrijers. Zij sloeg allen af, hoewel de vader er om knorde. Eindelijk kwam er een maelderszoon, een ordelijk, braaf mensch, eens wakkeren mans zoon, maar ruw, en niets minder dan voor Roosje geschikt. Daar hielp geen tegenstribbelen aan. Zij moest met hem trouwen. Toen heb ik het arme kind beklagt. Alkeer van hem voelde zij wel niet, maar ook geene genegenheid. Om kort te zijn, zij werd zijne vrouw. Een jaar zijn zij nu getrouwd. Op uwe vraag kan ik eilaas, niet dan ontkennend antwoorden. Haar man verstaat ze niet, hij spot met hare zachte gevoelens noemt ze kinderachtigheid en germaaktheid, en dwingt haar, alles in zich op te kroppen. Men ziet, dat zij lijdt, en haar uitzicht is zoo zonderling, dat ik somtijds om haar bevreemd word. In hare oogen ziet men zoo diep, zoo wonderdiep tot in de ziel, en die ziel is bedroefd. Haar oogopslag, is zoo weemoedig, dat men ze niet zonder medelijde aanschouwen kan. Daarbij is hare huid zoo doorschijnend klaar, en hare wangen zijn zoo eenaardig gekleurd, dat ik voor haar bevreemd ben.

De *Gazette de Liège* meldt, dat de katholieken van de arrondissementen Tongeren en Maeseyck de heer Gustaaf de Woelmont voor de plaats van senator, en den heer de Borchgrave voor de zene van volksvertegenwoordiger, hebben aangeduid. De kiezing heeft den 5 november plaats. Er zijn geene liberale kandidaten. Hun haring en braadt er niet!

De kiezers van het arrondissement Tongeren zullen zich in drie verschillende sectiën vergaderen:

De eerste sectie, bestaande uit de kiezers der stad en het kanton Tongeren, zal zich vergaderen in de verhoorzaal van het tribunaal.

De tweede sectie, samengesteld uit de kiezers van het kanton Borgloon, zal zich vergaderen in de zaal van het vreedgerecht op het stadhuis.

De derde sectie, bestaande uit de kiezers der kantons Bilsen, Mechelen en Sichen zal zich vergaderen in de groote zaal van het stadhuis.

Het voornaam bureel zal op het tribunaal gevestigd zijn.

De kaart van Frankrijk.

Een artikel van *La France* voert ten titel: *De kaart van Frankrijk*, en vangt aan met te toonen, dat Frankrijk tegenwoordig in grondgebied grooter en strategisch sterker is dan het Frankrijk van 1815 en 1831; voorts dat in de diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en Europa eene verbetering is gekomen, welke slechts door den hartstocht kan worden ontkend. Daarna gaat het blad als volgt voort:

« Na 1866, zien wij Pruisen aanmerkelijk vergroot en Noord Duitsland beheerschende; maar het vroegere stelsel der alliantien en coalitiën is bepaaldelijk verbroken. Het overwonnen Oostenrijk trat uit den Deutschen Bond; de Noord-Duitsche konfederatie is opgericht. Nieuwe staten gescheiden, en indien zij mocht trachten de vereeniging met die staten tot stand te brengen, is het nog niet zeker, dat deze daartoe geneigd zullen zijn.

« Pruisen staat overigens geïsoleerd; het zoekt onvermoed naar nieuwe alliantien in de plaats van die, welke door het zweerd werden vernietigd. Nederland en Luxemburg, eindelijk zijn stoffelijk en zedelijk van den invloed van Berlijn bevrijd. Dit is de oude theorie des *deux tronçons* van M. Rouher.

« Thans evenwel werpt *La France* ook eenen blik op den toestand van den nabuur, en ziet *zwarte punten*. « De onrust in geheel Europa, zegt het blad, wordt gaande gehouden door het pruisische militarisme en de plannen, welke men het toeschrijft. Indien deze plannen tot uitvoering kwamen, zou Frankrijk daarin ongetwij-

Zoo sprak mijne moeder, en aan mij, die nu geneesheer was, gaf dit tafereel een voorgevoel, dat mij zoo veel te dieper tref, dat ik nu eerst recht gevoelde, dat Roosje nog een ongeschonden, heilig plaatsje in mijne ziel had.

Zou ik ze zien? Zulks was eene vraag, die ik nauwelijks in deze omstandigheden waagde bevestigend te beantwoorden.

Ik ging in den hof, en zette mij in het donkere priël. Ik liet alles wat mijne goede moeder gezegd had nog mijnen nakenden geest gaan, en — ijdelheid was het waarlijk niet! — de gedachte kwam mij, dat het kind, meer afgezonderd geleefd hebbende dan ik, aan het meisje de liefde des kinds had overgeleverd, dat zij, mis schien — misschien! — door 't spel harer inbeelding geholpen, deze liefde in het ideaal haars wezens en levens had afgespiegeld, en nu haar ideaal niet gevonden hebbende, verkijwde. Ik voelde, dat tranen over mijne wangen rolden, en ik schaamde mij dit niet, zomin ik mij nu schaam dit te bekenen.

In duzen toestand gebood mij mijn hart, haar te mijden. Ik verbleef ook maar korten tijd. Maar het verlangen om haar ongemerkt te zien, kon ik nauwelijks wederstaan. De gelegenheid deed zich voor. Aan mijne moeder had ik met eene vertrouwelijke openhartigheid gezegd, wat ik vermoelde, en zij bekende aan den tot man gerijpen zoon, dat ik ontdekt had, wat zij sinds lang vermoed had. Zij billijkte mijn voornemen, Roosje te mijden.

Eenen dag later zal ik lezend weder in het priël. Mijne moeder plantte in den hof. Daar hoorde ik eene zachte heldere stem haar groeten. Die toon verraste mij dubbel. Als doktor vernam ik daarin den eigenaardigen klank, de teekens die ons wettingen tot eene borst aandoening te besluiten; als mensch hoorde ik Roosjes stem, die stem

MIJNE EERSTE BRUID.

Een verhaal naar het Hoogduitsch.

(Vervolgd en einde)

En dat was het ook; alleen nu en dan kwam eene andere gedachte bij mij op. Ik bezon mij het spelen met het meisje te schamen, omdat de jongens met mij spotteden. De vrees, mij belachelijk te maken, hield mij van het schoone plekje onzer kinderspielen terug, en zoo werd ik het meisje vreemder, hoewel ik ze steeds in het hart droeg. Deze spelen waren altoos het voorwerp mijner droomen. Als ik ouder werd, verdween dat, en dikwijls werd ik in het ouderlijk huis met mijne kleine bruid geplagd.

Iedereen weet, dat er een ouderdom is, waarin zulke plagerijen eenen knaap razend kunnen maken. Dikwijls ontsocht mij een woord van granschap en wrok jegens het kind, dat nu tot een schoon bloeiend meisje begon te rijpen; doch er was geen ernst bij.

Omtrent dezen tijd trok ik naar een afgelegener kollegie en nu week datgene wat mijne kinderdagen zoo verhelderd had. En evenwel wil ik het niet loochenen, ik blikte ook op dit tijdstip nog menigmaal met vurig verlangen naar die uren terug, die mij als een hemelschen droom voor het geheugen zweefden.

Als ik in de vakantie kwam, was Roosje afwezig. De maelder had aan den wensch zijner vrouw gehoor gegeven en Roosje naar eene plaats gedaan, waar zij eene betere opvoeding kon ontvangen, dan die, welke in de dorpelijke betrekkingen mogelijk was. Ik zag ze niet, maar ik hoorde van haar niets dan schoons en goeds. Mijne ouders echter stemden met de dorpelingen